

Ändrad beräkning av förmånsvärdet för fri kost

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	4
2 Bakgrund och gällande rätt.....	5
3 Beräkning av kostförmån	6
4 Ikraftträdandebestämmelser	7
5 Konsekvensanalys.....	8
5.1 Offentligfinansiella effekter.....	8
5.2 Konsekvenser för enskilda och företag	8
5.3 Konsekvenser för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna.....	8
5.4 Övriga effekter	8
6 Författningskommentar.....	9

Sammanfattning

I denna promemoria föreslås ändring i hur kostförmån för en hel dag ska beräknas. Förslaget innebär att fri kost för en hel dag ska beräknas till ett belopp som motsvarar 0,5 procent av prisbasbeloppet.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2020 och tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2019.

1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 61 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

61 kap.

3 §²

Kostförmån ska för en hel dag beräknas till ett belopp – avrundat till närmaste femtal kronor – som motsvarar 250 procent av genomsnittspriset i Sverige för en normal lunch. Förmånsvärdet för lunch eller middag är 40 procent av värdet för kostförmån för en hel dag. Förmånsvärdet för frukost är 20 procent av värdet för kostförmån för en hel dag.

Kostförmån ska för en hel dag beräknas till ett belopp – avrundat till närmaste femtal kronor – som motsvarar 0,5 procent av prisbasbeloppet. Förmånsvärdet för lunch eller middag är 40 procent av värdet för kostförmån för en hel dag. Förmånsvärdet för frukost är 20 procent av värdet för kostförmån för en hel dag.

Om en anställds kostnader för en måltid är lägre än det belopp som motsvarar förmånsvärdet enligt första stycket på grund av att arbetsgivaren bidrar till kostnaderna för denna, ska förmånen behandlas som en kostförmån med ett värde som motsvarar mellanskillnaden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.
 2. Lagen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2019.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2007:1419.

2 Bakgrund och gällande rätt

Löner, arvoden kostnadsersättningar, pensioner, förmåner och andra inkomster som erhålls på grund av tjänst ska enligt 11 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, som huvudregel tas upp som intäkt. Bestämmelserna om hur inkomster i annat än pengar ska värderas finns i 61 kap. IL. Huvudregeln är att inkomster i annat än pengar ska värderas till marknadsvärdet, dvs. det pris som den skattskyldige skulle ha fått betala på orten om han själv skaffat sig motsvarande varor, tjänster eller förmåner mot kontant betalning. När det gäller kostförmån ska värderingen ske enligt schablon med utgångspunkt i genomsnittspriset för en normal lunch av ”dagens-rätt-karaktär”. Enligt 61 kap. 3 § IL ska kostförmån beräknas till ett belopp - avrundat till närmaste femtal kronor- som motsvarar 250 procent av genomsnittspriset i Sverige för en normal lunch. Förmånsvärdet för lunch eller middag är 40 procent av värdet för kostförmån för en hel dag. Förmånsvärdet för frukost är 20 procent av värdet för kostförmån för en hel dag.

Bestämmelsen om värdering av kostförmån fick sin nuvarande utformning i samband med 1990 års skattereform (prop. 1989/90:110, bet. 1989/90:SkU30, rskr 1989/90:356, SFS 1990:650). Dessförinnan gällde att arbetsgivaren subventionerade den anställdes måltid genom att förmånsvärdet (lunch eller middag) var lika med 60 procent av ett genomsnittspris i riket för lunchmåltid av normal beskaffenhet. Förmånsvärdet av fri kost var lika med 150 procent av genomsnittspriset. Slopandet av arbetsgivarens subvention motiverades bl.a. med att det strider mot en neutral beskattning samt innebär en inbesparing av levnadskostnader för den anställda.

Genomsnittspriset i Sverige för en normal lunch meddelas i Skatteverkets föreskrifter. Statistiska Centralbyrån, förkortad SCB, tar på uppdrag av Skatteverket fram genomsnittspriset för en normal lunch. SCB har nu meddelat att det har blivit allt svårare att ta fram ett genomsnittspris för lunch, bl.a. på grund av att lunchalternativen varierar mycket mer än tidigare. SCB har tagit fram ett genomsnittspris för lunch för beskattningsåret 2019 och kommer att räkna upp genomsnittspriset för beskattningsåren 2020 och 2021 för Skatteverket. Därefter kommer SCB inte längre att bistå med att ta fram ett genomsnittspris.

3 Beräkning av kostförmån

Förslag: Kostförmån ska för en hel dag beräknas till ett belopp – avrundat till närmaste femtal kronor – som motsvarar 0,5 procent av prisbasbeloppet.

Skälen för förslaget: Bestämmelserna i 61 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, behandlar värdering av inkomster i annat än pengar. Enligt 61 kap. 3 § IL ska kostförmån för en hel dag beräknas till ett belopp- avrundat till närmaste femtal kronor- som motsvarar 250 procent av genomsnittspriset i Sverige för en normal lunch. Förmånsvärdet för lunch eller middag är 40 procent av värdet för kostförmån för en hel dag. Förmånsvärdet för frukost är 20 procent av värdet för kostförmån för en hel dag.

Metoden att beräkna kostförmån utifrån genomsnittspriset för en lunch kommer framöver inte vara möjlig. Statistiska Centralbyrån, förkortad SCB, har tagit fram ett genomsnittspris för en lunch för beskattningsåret 2019 och kommer att räkna upp genomsnittspriset för beskattningsåren 2020 samt 2021, men därefter kommer de inte att ta fram ett genomsnittspris. Bestämmelsen om värdering av kostförmån måste därför ändras på så sätt att det inte längre baseras på genomsnittspriset för lunch.

Detta bör ske genom att kostförmån fortsättningsvis beräknas utifrån ett mått som speglar det allmänna prisläget. Förslaget innebär att beräkning av kostförmån ska ske med utgångspunkt i prisbasbeloppet. Prisbasbeloppet är ett belopp som räknas fram på grundval av ändringarna i det allmänna prisläget enligt bestämmelser i socialförsäkringsbalken (2010:110). Beräkningen av prisbasbeloppet görs med utgångspunkt i förändringen av konsumentprisindex och fastställs för ett helt kalenderår. Prisbasbeloppet förekommer i andra bestämmelser om inkomst av tjänst i IL, bl.a. för att bestämma maximibelopp avseende avdrag för ökade levnadskostnader vid tjänsteresor enligt 12 kap. 11 § IL. Med prisbasbelopp avses i 2 kap. 27 § IL det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gällde för det kalenderår då beskattningsåret gick ut.

För att en värdering av kostförmån med utgångspunkt i prisbasbelopp så långt som möjligt ska avspegla nuvarande värdering med utgångspunkt i genomsnittspriset för en lunch föreslås en faktor som motsvarar 0,5 procent av prisbasbeloppet. Det är därutöver lämpligt att vid beräkningen av kostförmån fortsättningsvis avrunda till närmast femtal kronor.

Lagförslaget

Förslaget föranleder en ändring i 61 kap. 3 § IL.

4 Ikraftträdandebestämmelser

Förslag: Den föreslagna bestämmelsen ska träda i kraft den 1 januari 2020 och tillämpas på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2019.

Skälen för förslaget: Det är angeläget att den nya regeln kan börja tillämpas så fort som möjligt. Det föreslås därför att den nya regeln träder i kraft den 1 januari 2020 och tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2019.

5 Konsekvensanalys

5.1 Offentligfinansiella effekter

Förslaget att beräkna kostförmån utifrån 0,5 procent av prisbasbelopp avrundat till närmaste femtal är valt utifrån att det så långt som möjligt ska avspegla den nuvarande ordningen som utgår från genomsnittspriset av en normal lunch i Sverige. Genomsnittspriset har procentuellt ökat något mer varje år än vad prisbasbeloppet har ökat. Det är därför rimligt att anta att förmånsvärdet av fri kost baserat på prisbasbeloppet inte kommer att öka såsom det har gjort när värderingen har baserats på genomsnittspriset. Det kan dock antas att skillnaden i ökning är försumbar. Förslaget förväntas därför inte få några effekter för de offentliga finanserna.

5.2 Konsekvenser för enskilda och företag

Enligt nuvarande ordning måste företag som rapporterar kostförmån årligen uppdatera genomsnittspriset för lunch utifrån Skatteverkets föreskrifter. Förslaget innebär att företag som rapporterar kostförmån istället måste uppdatera gällande prisbasbelopp. För berörda företag som rapporterar torde förslaget därför inte innebära någon ytterligare administrativ börda jämfört med nuvarande ordning.

Den direkta effekten för de enskilda är att kostförmånen justeras ned något beaktat att genomsnittspriset på lunch historiskt sett har ökat mer än prisbasbeloppet har ökat. Dock är denna effekt marginell.

5.3 Konsekvenser för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Skatteverket kommer att behöva ändra informationsmaterial till följd av förslaget. Dessa förändringar kommer att ingå i den anpassning som årligen görs med anledning av ny eller förändrad lagstiftning. Några särskilda informationsinsatser bedöms inte behöva göras eftersom berörda företag som rapporterar kostförmån till Skatteverket årligen uppdaterar beräkningen av kostförmån. Eventuella tillkommande utgifter för Skatteverket kan hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget innebär att Skatteverket inte kommer att behöva ge ut föreskrifter, eftersom kostförmånen kommer att kunna räknas fram med utgångspunkt i 61 kap. 3 § första stycket IL.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms förslaget inte få några effekter.

5.4 Övriga effekter

Förslaget bedöms inte ha någon påverkan på det kommunala självstyret, sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet, jämställdhet, integration, brottslighet och det brottsförebyggande arbetet, inkomstfördelning eller miljö.

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

6 Författningskommentar

61 kap.

3 §

I *första stycket* ändras hur kostförmån ska beräknas. Ändringen i paragrafen innebär att kostförmån för en hel dag ska beräknas till ett belopp – avrundat till närmaste femtal kronor – som motsvarar 0,5 procent av prisbasbeloppet. Prisbasbeloppet definieras i 2 kap. 27 §.

Ikraftträdandebestämmelser

Den nya bestämmelsen föreslås träda ikraft den 1 januari 2020 (*första punkten*) och tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2019 (*andra punkten*).